

TANKAR FÖR DAGEN

#metoo och det civila motståndet

Tusentals kvinnor vittnar om övergrepp och tiotusentals skriker ut att nu får det vara nog! Dag för dag ansluter sig kvinnor i olika branscher och samhällssektorer till #metoo-rörelsen.

Ja, det kallas en *rörelse*, med all rätt, för det är ingen organisation. Det finns ingen planerande och styrande hierarki. Det finns inga krav för medlemskap. Inga medlemsregister eller föreningslokaler. Inga ansökningar om bidrag. Inga budgetar som ska följas. Ingen valberedning. Inget medbestämmande. Inga stadgar eller revisorer. #metoo-rörelsen växer spontant och **inte** på grund av en klurig strategi.

Det är tankeväckande. Även det helt oorganiserade civilsamhället kan utveckla en väldig kraft när tiden är mogen och om det finns en gemensamvilja. Jag tycker det är mycket hoppningivande.

En kollega berättade en gång följande historia. Det var på en stordistributionsfirma. På lagret jobbade bland annat en kille som hade en avbruten akademisk karriär bakom sig. Han gick under namnet ”Professorn” och blev lite av ett mobboffer. Skämten och retningarna urartade och en dag gick Professorn till chefen och ville byta jobb. Han orkade inte längre ta emot alla gliringar och trakasserier. Vad tror ni chefen gjorde?

Ett alternativ hade varit att kalla in skyddsombudet, damma av policydokumenten och sätta igång ett värdegrundsarbete, ta in en konflikthanterare och skicka personalen på antimobbingsutbildning. Då hade man gått till botten med det hela. Offer och förövare hade fått en chans att lägga fram sin syn på saken. Efter en noggrann utredning hade förliknings-, förlåtelse och försoningprocesser kunnat starta och kanske hade man hittat tillbaka till någon sorts förtroendefullt samarbete igen. Kanske...

Det som hände i verkligheten var att chefen kallade in alla till ett möte, där den mobbade slapp vara med. Chefen var, på ren svenska, djävligt förbannad. Han skällde, skrek och svor och gjorde klart för alla närvarande att: *Nu får det fan i mig vara nog. Om inte det här får ett slut får ni sparken. Facket för säga vad dom vill!* Sen gick han och slängde igen dörren efter sig.

Trakasserier slutade omedelbart. Jag undrar: Hade en antimobbings-kurs fått samma effekt? Troligen inte.

Hade #metoo-rörelsen fått samma styrka om den organiserats ”uppifrån”, enligt den administrativa konstens alla regler? Troligen inte. Det går att drunkna i föreningsbidrag men det finns en sorts primitiv kraft i den spontana ilskan som ett organiserat motstånd aldrig kan matcha. Det finns till och med exempel på när spontana rörelser kvävts när makten har slutit dem i sin famn.

Det ska bli intressant att se vad som händer nu när så många chefer förklarar att de ska ta itu med de sexuella trakasserierna – på skarpen...

Denna text har sänts i P1, Tankar för dagen, den 6 december 2017